

Častější sucho a stěhování lidí do měst si vybírá svou daň i mezi studánkami.

- V Česku je evidováno necelých pět tisíc studánek. V minulosti jich bylo až dvakrát více.
- Studánky musí čelit civilizačním i klimatickým změnám.
- Na jejich obnově se bude nově podílet i výrobce balených pramenitých vod Toma.

Studánky jako volně přístupný zdroj vody mají na českém území mnohasetletou historii a tradici. Ještě ve druhé polovině minulého století se jejich počet na našem území odhadoval až na deset tisíc. V současnosti jich uvádějí statistiky Národního registru pramenů a studánek (NRPS), který mapuje veřejnosti přístupné zdroje vody, včetně studánek, už jen méně než pět tisíc. Vedle změn klimatu jde podle odborníků také o negativní důsledek civilizačních trendů jako například migrace lidí z příhraničí do měst nebo rozvoj vodovodních sítí.

Před nedostatkem zásob vody v přírodě varují odborníci stále častěji. Tento problém se nevyhýbá ani menším vodním zdrojům jako jsou studánky, které byly v minulosti typickým a lidmi oblíbeným prvkem české krajiny. Některé studánky zmizely kvůli změnám v krajině, jiné se ztratily nebo zpustly jen z toho důvodu, že se o ně neměl kdo starat.

Ačkoli v současnosti už studánky neslouží primárně jako zdroj pitné vody, stále zůstávají důležitou oblíbenou součástí české krajiny i historie. „Vylidnění pohraničí, úprk lidí do měst a obecně moderní a uspěchaná doba měla za následek, že o mnoha někdejších studánek ani nevíme, protože nejspíše zpustla či úplně zanikla,“ vysvětluje **RNDr. Libor Ambrozek, předseda Českého svazu ochránců přírody**.

Veřejně přístupný NRPS aktuálně eviduje necelých pět tisíc volně přístupných studánek a přibližně stejný počet jiných přírodních vodních zdrojů. V posledních letech se do jejich postupné obnovy a údržby zapojuje nejen stále více lidí, ale i obcí a firem. Vrací se i tradice symbolického otvírání studánek, kterým po dlouhé zimě vítali kdysi lidé jaro.

Nově se do aktivní podpory renovace studánek zapojuje i známá česká značka balených pramenitých vod Toma, která iniciovala projekt *Živé studánky*. Ostatně sama Toma pochází z podzemního zdroje v Adršpašsko-teplických skalách v chráněné krajině

oblasti Broumovsko. „O Tomě dlouhodobě hovoříme jako o „živé“ vodě, proto je pro nás ctí, že můžeme přispět do obnovy vodních zdrojů v přírodě a obrazně vrátit život vybraným pramenům ve studánkách. Zároveň tím chceme zvýšit povědomí o významu vodních zdrojů mezi širokou veřejností, která se navíc může do péče o ně sama aktivně zapojit,“ říká **Michal Vávřil brand manažer značky Toma**.

Projekt *Živé studánky* si ve spolupráci s odborníky z Českého svazu ochránců přírody klade za cíl pomoc při obnově a rekonstrukci studánek. Pro začátek vytipovali odborníci vhodné studánky k renovaci v šesti krajích Česka. Z nich veřejnost vybere hlasováním na stránkách www.zivestudanky.cz v každém z těchto krajů jednu vítěznou studánku, která se následně dočká odborné renovace. V příštím roce by měl výběr a renovace studánek pokračovat i v dalších krajích České republiky.

„Záchrana studánek může na první pohled působit jako cosi minoritního, co si nezaslouží takovou pozornost, což je ale velký omyl. Studánky mají jako volně přístupný zdroj vody na českém území mnohasetletou historii a tradici a jsou rovněž důležitou součástí místních ekosystémů. Spolupráci na projektu Živé studánky jsme proto rádi uvítali,“ doplňuje **RNDr. Libor Ambrozek, předseda Českého svazu ochránců přírody**.

Celý projekt odstartuje právě s koncem letošního května. Poslední květnový den je totiž každoročně věnován starodávné tradici otvírání studánek.

Pro více informací kontaktujte:

Pramenité balené vody Toma:

Jakub Žižka
Botticelli, spol. s.r.o.
Ke Krčské stráni 1/612
Praha 4, 140 00
+ 420 602 426 634
jakub.zizka@botticelli.cz

ČSOP:

Petr Stýblo
Český svaz ochránců přírody
Michelská 5
120 00 Praha 4
+ 420 602 395 473
info@csop.cz